

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΘΡΕΑ

τινάτον, τότες εδείχτην έρωτας, εδείχτην το ζιννάπιν, εδείχτηκεν τζαι το φιλίν τζι' η πικραμμένη αγάπη».

Πανάρχαια

Δηλαδή η Αμμόχωστος, κρατά από τη θεμελίωση του κόσμου, από τότε που κτίστηκε η κιβωτός του Νώε, κι από τότε που δείχτηκε ο έρωτας κι η πικραμμένη αγάπη, από τότε δηλαδή που φύτρωσε η ζωή πάνω στον πλανήτη μας.

Συνεχίζοντας ο δρ Χ' Ιωάννου αναφέρθηκε στην κατάληψη της Αμμοχώστου από τους Γενουάτες στα 1373 και αργότερα την κατάληψη της από τους Βενετούς το 1489. Τόσο οι Γενουάτες όσο και οι Ενετοί ρήμαξαν κυριολεκτικά την πόλη. Στη διάρκεια της Ενετοκρατίας, όταν οι Τούρκοι το 1453 πήραν των Κωνσταντινούπολη οι Βενετσιάνοι οχυρώνουν ακόμα περισσότερο την Αμμόχωστο, για ν' αντέξει και στην πιο σκληρή πολιορκία.

Μέσα σ' αυτούς τους πύργους των τειχών της βενετσιάνικης Αμμοχώστου, η ποιητική φαντασία του μεγαλύτερου δραματουργού της Ευρώπης, του Σαίξπηρ, είδε να εκτυλίσσεται η τραγωδία που του ενέπνευσε το απaráμιλλο δράμα, τον «Οθέλλο».

Μετά την κατάληψη της Αμμοχώστου από τους Τούρκους το 1571, δυο χρόνια αργότερα το 1573 μετά την πανωλεθρία του τουρκικού στόλου από τους Δυτικούς στη Ναύπακτο, απαγορεύθηκε η παρανομή των Ελλήνων μέσα στην πόλη των τειχών κι οι κάτοικοι αναγκάστηκαν να εγκαταστα-

θούν στους κήπους τους, στα νότια της πόλεως και ν' αποτελέσουν ένα Varos, όπως έλεγε το τουρκικό διάταγμα, δηλαδή ένα προάστιο.

Έτσι οι κάτοικοι εξελληνίσαν το όνομα Βαρός και ονόμασαν την περιοχή τους Βαρώσια. Το 1815 τα Βαρώσια είχαν γύρω στους 600 κατοίκους. Κατά τη βρετανική απογραφή του 1881 ο πληθυσμός της Αμμοχώστου με τα Βαρώσια ήταν 725 Μωαμεθανοί, 1813 Έλληνες ορθόδοξοι και 26 άλλων θρησκευμάτων.

Η ανάπτυξη

Αυτό το χωριό του 1881, συνέχισε ο δρ Χ' Ιωάννου, άρχισε να μεγαλώνει ραγδαία. Λόγω της θέσης του έγινε το κυριότερο λιμάνι της Κύπρου, κρατούσε το μεγαλύτερο εισαγωγικό και εξαγωγικό εμπόριο, και γενικά τα τελευταία προπολεμικά χρόνια, και ιδιαίτερα μετά την Ανεξαρτησία, τα Βαρώσια υπήρξαν ο αναμφισβήτητος πνεύμονας της κυπριακής οικονομίας. Τεράστια ήταν η ανάπτυξη της νέας πόλης της Αμμοχώστου στον τουριστικό τομέα, λόγω της απaráμιλλης ομορφιάς της θάλασσας της με τη χρυσή αμμουδιά της.

Καταλήγοντας ο δρ Χ' Ιωάννου αφού αναφέρθηκε στην εμπορική, κοινωνική, πνευματική και πολιτιστική ζωή της πόλης της Αμμοχώστου τα τελευταία προπολεμικά χρόνια είπε ότι αυτή την άνθιση ήρθε να καταστρέψει η θάρβαρη τουρκική εισβολή το 1974, σέρνοντας τους κατοίκους της πρόσφυγες στη δική τους πατρίδα, οι οποίοι τώρα αναμένουν τη μέρα της επιστροφής και δικαίωσης.

Φίδια την Κύπρο ζώσανε 4/4/82

*Φίδια την Κύπρο ζώσανε,
πικρό φαρμάκι χύνουν,
χίλια πλοκάμι απλώσανε
και την καρδιά της σφίγγουν*

*Πικρό φαρμάκι χύνουνε
θέλουν να ξεψυχήση,
τα κόκκαλα να λυώσουνε
να μην τους μαρτυρήση*

*Μα είν' απ' στοάλι το κορμί
και η καρδιά χρυσάφι
και ο εχθρός της δεν μπορεί
τα κόκκαλα να σπάση*

*Και το φαρμάκι την καρδιά
την τρέφει, την χαλκεύει
και σαν μια δεύτερη θεά
ποτέ της δεν πεθαίνει*